

‘Als het fundament in de historie is gelegen, gaan we dan met de onderneming om als een museum?’

 Grant Thornton

Aan de grond zitten

Kwekers werken veel op, in of met de grond. Soms kun je ook aan de grond komen te zitten. Het eerste doe je bewust. En het aan de grond zitten, dat kan je overkomen. Veel kwekers werken er fundamenteel hard voor om nooit aan de grond te komen zitten. Een vraag die ik zo na de vakantieperiode eens aan de lezer stel: wat is het fundament van het bedrijf? Ligt dat in de historie, ligt dat in de specialisatie, ligt dat in hetgeen anderen hebben opgebouwd of is dat de ondernemer zelf?

Als het fundament in de historie is gelegen, gaan we dan met de onderneming om als een museum? Wordt er dan nog wel een exploitatie gevoerd die nog steeds waarde toevoegt, of zijn we aan het potverteren? Ligt het fundament in de specialisatie, dan kan het bedrijf een heel grote waarde hebben. Voor de ondernemer is het dan de vraag hoe de waarde van de onderneming nog verder benut kan worden of dat de specialisatie alleen een voorsprong geweest waardoor je steeds weer op zoek moet naar een nieuwe specialisatie van de kwekerij. Als met name de ondernemer het fundament van de onderneming is, dan is het belangrijk om te kijken hoe we het fundament in een goede conditie kunnen houden. Of als het verzaakt, wat kunnen we doen? Wat zeker is, is dat in dat geval het fundament ook een keer vervangen moet worden. Dat kan onverwacht zijn of kun je het in verband met overdracht van tevoren zien aankomen?

Juist bij het onverwachte moment waarop een ondernemer kan uitvallen, is het van belang te voorkomen dat de ondernemer of zijn erfgenamen aan de grond komen te zitten. Vaak denkt de ondernemer wel aan een arbeidsongeschiktheidsverzekering, overlijdensrisico en partnerpensioen, maar in de praktijk blijft het te vaak bij denken en wordt er niets uitgevoerd. Zaken waar minder aan gedacht wordt, zijn zaken als: wie neemt de verantwoordelijkheden en taken over als de ondernemer daar zelf niet toe in staat is? Wie neemt dan de beslissingen die iedere dag

genomen moeten worden? Regel dat in levens-testamenten of in de notulen van de aandeelhoudersvergadering. Het zijn altijd vervelende situaties waar je aan moet denken om dit soort zaken te regelen. Wellicht is het goed dat de mensen die dat moeten invullen, hierover goed geïnformeerd zijn en ook bereid zijn om daar inhoud aan te geven.

Een ander aspect kan ook spelen, namelijk dat met het vertrek van de ondernemer ook de onderneming niet meer waard is dan de waarde van de bezittingen. Dan is het de vraag of de verkoop van de onderneming voldoende oplevert om van te kunnen leven. Om dit soort zaken goed te beoordelen, kan het nuttig zijn om eens met een deskundige buitenstaander te praten over wat en hoe dit het beste geregeld kan worden.

Om niet aan de grond te komen zitten, is grondige doordenking van groot belang. Heeft u het allemaal geregeld, dan kunt u verder aan het werk op, in of met de grond.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!